

העוררת: הגב' עליזה כחן ת.ז. 062605857

נגד

המשיב: מנהל ארנונה בעיריית בת-ים

ועדת ערר לעניני ארנונה

במנין: גיל שגרה, ש"ידי יריר ועדת ערר, הגב' פנחס שמיר מסיקה, ש"ידי חברת ועדת ערר, מר יוסי מאיר, חבר ועדת הערר.

[4/11/13]

החלטה

העוררת הגישה ערר בנוגע לחיובי ארנונה בגין נכס המשמש כמספרה בשטח של 26 מ"ר, הנמצא ברחוב יוספטל 23 בבת-ים (להלן - "הנכס").

הצדדים חלוקים בשאלה האם הסיווג הנכון לנכס הינו סיווג 4 "משרדים שירותים ומסחר" המפורט בצו הארנונה של עיריית בת-ים לשנת 2011 ו-1 שנת 2012 (להלן צו הארנונה) כפי שחשק תוייב על ידי המשיב, או סיווג 6 לצו הארנונה, "תעשייה ומלאכה", כפי שטוענת העוררת.

הערער נוגע לשנים 2011-2012 בהן חייבה העירייה את כל שטח נכס המועררת בסיווג של "שירותים", כאשר לטענת העוררת היה על העירייה לחייב את הנכס בשנים 2011-12 לפי העריף של תעשייה ומלאכה וכמו כן, 6.5 מ"ר שהגבט כחודי עזר. המשיבה דוחה את עמדת העוררת בענין זה וטענה כי הסיווג המתאים לנכס המועררת הוא של "משרדים שירותים ומסחר".

שתי טענות עיקריות במ העוררת, האחת, כיצד יש לסווג מספרות לענין צו הארנונה בת-ים; והאחרת קשורה בעילת החלטה. ביתר פירוט: טען, כי בפרשת ימריקה (ברע 4021/09 מנהל הארנונה של עיריית תל אביב נ' חברת מישל מרסייה (צורף נספה ב' לכתב הסכמים של העוררת) בית המשפט העליון דן בשאלת סיווג "מספרות" וקבע כי יש לסווג בסיווג של "תעשייה ומלאכה". עוד נטען כי, למעשה סווגה פסק הדין השלמה לפסק דין אחרים של בתי המשפט לענינים מגדלים, ובין השאר, פסק דין בענין "מהגר" (עמ"נ 242/02 מנהלת הארנונה של עיריית רעננה נ' מהגר).

מגד טענה המשיבה כי, פסק הדין בענין "מרסייה" שונה מהמקרה בענין זה, שכן הוא דן בסיווג מספרות על פי צו המיסים של עיריית תל אביב והערר סיווג "שירותים" כפי שמופיע בצו הארנונה בעיריית בת-ים. נטען כי, למעשה על רקע נסיבותיו המיוחדות של המקרה בעובדה בהערר קטגוריה של "שירותים" באותו ענין העדיף בית המשפט הנכבד לסווג הנכס בסיווג ספציפי "בית מלאכה" ולא בסיווג שירי.

לאחר שלמדנו את טענות הצדדים ובחנו את המצב המשפטי הרלוונטי נקדים ונמר, כי במקרה שבפנינו נוטה הכף לעבר הכרעה לפיה יש לקבל את עמדת המשיבה ולסווג מספרות בזוואם לצו הארנונה של עיריית בת-ים כסיווג 4 "משרדים שירותים ומסחר".

סיבות המועררת נשענות בעיקרן, על קביעות ביחמ"ש בפסק דין מישל מרסייה, אך אין באמור בפסק דין זה בכדי לסייע לה במקרה דנן, שכן בפרשת מרסייה הסיווג של "שירותים" לא היה קיים בצו הארנונה ובית המשפט הנכבד טולץ לבחור בין אפשרויות שאף אחת מהן לא הייתה מתאימה. יפים לענין זה דברים שנאמרו מפי כב' השופט א' רובינשטיין בפסק דין מרסייה ולפיהם:

...אלא שסיווג שכזה אינו קיים, כאמור, בצו הארנונה, ועל כן המשיבה "מנהלת
בין המסמכים" של סיווג שיורי, במחמתו חדרא עט נכסים שאין לה עמו במסחר
ולא כלום. בנסיבות אלה, ככל שחלשון והתכלית של סיווג ספציפי מאפשרים
זאת, עדיפה בעיני הכרעה פרשנית המביאה את הנכס בגדרו של הספציפי -
הכל, כאמור, בכפוף לכללי הפרשנות המקובלת ולשיקולי השכל הישר. כפי
שנראה בתום המסע הפרשני, הסיווג של "בית מלאכה" עונה לדעתי על כך, יותר
מאשר הסיווג השיורי."

באחת עניין, בית המשפט הנכבד ציין כדוגמה את פסק הדין בפרשת "סעדה" (עמ"נ 1/17/05)
268/05 מנהלת הארנונה בעיריית חדרה נ' סעדה) לא פורסם) אשר בו נקבע, כי על פי מבחן מהות
העסק יש לסווג בקטגוריה של "משרדים שירותים ומסחר" ולא בקטגוריה של בני
מלאכה. בית המשפט הדגיש את העובדה כי "בניגוד לבני הארנונה כולל-אביב, בצו הארנונה של
עיריית חדרה קיים סיווג ספציפי של "שירותים", ואין מדובר איפוא בתכרעה בין סיווג ספציפי
לסיווג שיורי כבענינו." , וזאת בדומה למקרה המונח בפנינו.

במקרה זה, עדיית בת-ים, אשר האפשרות לקבוע את סיווגי הארנונה בידיה, יצרה קטגוריה
מתאימה לסיווג עסקה של העדרת ושל נכסים הדומים לו, ולכן אין צורך לחון בטענת "הסיווג
השיורי" הנוגעת לסיווג נכס לצורך חיובו בארנונה, אשר נטענה על ידי העוררת .

ברוך דומה קבטה השופטת יהודית שטופמן בעניין "באומן" (בעמנ(תי) 10-07-6156 באומן בר
ריבנאי בע"מ נ' עיריית רמת גן מיום 1/8/2011), כי-

"... בפסי'הד מישל מרסייה, נקבע, בין היתר, כי נכסה של המשיבה בתל
אביב, זו היא מנהלת מספרה, יסווג כ'בית מלאכה'. לטעמי צודקת המשיבה
בטענתה כי לא ניתן להקיש מפסי'ד מישל מרסייה לענינו. אחד השיקולים
שעמדו ביסוד החלטה בית המשפט העליון הייתה העובדה כי לא היה קיים בצו
הארנונה של עיריית תל אביב סיווג של 'שירותים' אלא רק סיווג של 'בני
מלאכה לייצור וסיווג שיורי. כל השופטים שנדרשו לפרשנות מרסייה (כפי
השופט רובינשטיין, כפי השופטת נאור וכפי השופט גזבראן) הסכימו כי
הסיווג של 'שירותים' מתאים יותר לעסקה של מישל מרסייה מהסיווג של
'מלאכה ותעשייה'. אולם לטבח ההסדר הלשוני המצוי בצו הארנונה של עיריית
תל אביב, ציינו השופטים כי אין ברירה אלא לסווג את עסקה של מישל
מרסייה כבית מלאכה.

בענינו, כאמור, במובחן מצו הארנונה של עיריית תל אביב, אשר נידון בפסי'ד
מרסייה, קיים בצו הארנונה של עיריית רמתגן סיווג ספציפי של 'משרדים
שירותים ומסחר' אשר פעילותה של המערערת מתאימה למאפייניו כאמור."

יצוין כי, בקשת רשות טעור על החלטה זו נדחתה תוך כדי כך שבית המשפט העליון אישר את
האמור לעיל (ראה; ברמ 7383/11 באומן בר ריבנאי נ' מנהלת הארנונה עיריית רמת גן (טרם
פורסם) התקבל ביום 22/12/11.

זאת ועוד, בעניין אליה" נחתה הטענה, שמספרה היא בית מלאכה. בית המשפט הגיע למסקנה
זו לא רק על בסיס המבחנים לזיהוי פעילות ייצורית, אלא אף על פי מבחן "השכל הישר", אשר
גם לשיטתו מחזק את האמור. בהקשר זה מצאנו להביא את דבריה של סגנית המשיא, כבוד
השופט מיכל רובינשטיין, אשר מקובלים גם עלינו, לפיהם:

"המלאכה הנעשית במספרה נשאת מאפיינים רבים יותר של שירות מאשר
של ייצור. מעצב השיער מעניק ללקוח יחס אישי ובהירה בין שירותים שונים
הניתנים על ידו במספרה. פעמים רבות ניתנות במספרה שירותים נרחבים
מאותם שירותים בטיסיים (כגון סלסול, צביעה, גזירה וכיו"ב) והם ימלים
לבוא לידי ביטוי במכירתם של חומרי קוסמטיקה ושיער, במתן שירותי מניקור
ומריקור ובשירותים נוספים.

ימים לעגון זה דברים שנאמרו במסגרת דין טענה ולמיתם: " לעבודת הספר במספרה גם אופי מסחרי, באשר כל תספורת נעשית תמורת מחיר, והמחיר (התספורת) נמכרת בו במקום למסתפר. לעבודת הספר מתלווית גם מכירה של מחירי ספרות שונים, וכד'".

סיכופו של דבר, ההכרעה בין סיווגה של מספרה בבית מלאכה או כעסק הנתון שירות אינה פשוטה, אולם אני סבורה כי על פי מבחן השכל הישר והמבחנים הבסיסיים שתוארו לעיל, המסקנה כי מספרה אינה בית מלאכה הינה מסקנת הגיונית ונכונה יותר, הסתאימת לרוח התקופה ולצביון השירותים המיוחדים הניתנים במספרה."

כדומה לפרשת אליה שלעיל בא כוח העוררת ביסס טענותיו אף על הפרשנות המילונית למונחים "ספר", "אמף" ו"מלאכה". על פי טענתו הספר אינו עוסק במסחר, ממכר או שירותים, אלא בעבודת כפיים. מקובלים עליו נימוקיה של כב' השופטת רובינשטיין באותה הפרשה, ולפיכך אין אנו סבורים כי טיעון זה יכול לזכות למערכת לעור.

במסגרת פרשת "אילקה" התייחסה כב' השופטת רובינשטיין לפרשנות המילונית וציינה:

פרופ' אהרון ברק בספרו " פרשנות במשפט - פרשנות החקיקה (חלק שני, 1993) בעמוד 103 מציין כי:

" הפילון הוא כלי חשוב לפרשן. הוא אינו קובע מהו הפירוש שצריך לתת למלה, אלא מסייע בקביעתו של הפירוש שניתן לתת למלה. אכן "הפרשן אינו אך בלשן". על הפרשן לקבוע את המשמעות המשפטית של דיבור. לשם כך הפילון בלבד אינו מספיק. "מילותיו של החוק אינן מבצרים, שיש לכבשם באמצעות מילוניו"; "לא בבלשנות עוסק המשפטן אלא במירוש הראות חקיקתו"...."

ברוך דומה קבעה השופטת שטרסברג-כהן בע"א 7975/98 אחוזת ראשונים רובינשטיין נ' עיריית ראשון, תק-על (1)2003, 1478, כי:

" חיפוש במילונים לא יסייע בקינו משום שאלה מכילים הגדרות של בית אבות' על-פי הפיסה ארכאית ואין הן פתאומות למציאות החיים בעת הנו. פרשנות מילולית למה 'בית אבות' הוא בית מגורים של ארכלוסיה קשישה, עלה בקנה אחד עם מבחן השכל הישר וההיגיון הבריא והפשוט של חי המציאות" (עמ' 1482) (ההדגשה אינה במקור-מ.ר).

ברע"א 10643/02 חבש ה.צ.מיתוח (1993) בא"מ ואח' נ' עיריית תרצליה, תק-על (2)2006, 1975, התעוררה שאלת פרשנותו המכונה של "חמון" אף היא בהקשרי ארנונה, ונאמר, מפי כבוד השופטת עדנה ארבל:

"איני סבורה כי יש במקרה זה לחיצמד להגדרה חוקנית של מילון כזה או אחר (וחל כך ראו: א' ברק פרשנות במשפט - פרשנות החקיקה (חלק שני, 1993) בעמ' 102). הפתרון לסוגיה לא ימצא ליעתי במילונים, אלא דווקא בבחינת הסוגים השונים של הניה הקיימים במציאות, תוך ניסיון למצוא הגדרה הניאוד שיהיה בהם לענות על הצורות השונות, ועם זאת המקובלות, של הניה. יוער, כי דווקא במקרה שבפנינו אני סבורה כי כל אדם סביר שהיה מתבקש להגדיר את שטחי הניה השייכים למבקשים היה מכנה אותם "חניך/עמי" (1983).

עינינו הרואות- פירושו המילוני של מונח המופיעה בדבר חקיקה אינו עולה תמיד בקנה אחד עם הפרשנות המשפטית של אותו המונח, אשר מתגבשת מתוך עמידה על הקשרו של החיקוק ותכליתו."

בחמשד לאמור לעיל, מצאנו לנכון לדחות אף את טענת האפליה שהעלוה המערערת. ליענתו, כאשר יש בצו הארנונה, סיווג קונקרטי לנכס מסוג מספרה, אין הדבר מהווה הפליה כלשהי שכן

סיכום זה אינו יחידו למספרות המודרות בלבד אלא חל על כל בעלי המניות שהתחייבו "ישירותים" ובכלל זה מספרות במיר בל-ים.

מקובלים עלינו טענות המשיבה כי, המודרות אינן סומנו כי המשיב סבלן אדונה לפסדה המספרות אחרות, אלא שול בכספים אחרים שסיווגם בטעות שונה שאין כל קשר בינם לבין מספרות המודרות, ולפיכך יש לדחותה בהסתמך על ההלכה הקיימת.

בבג"צ 9530/05 ריבוע סתול ישראל בע"מ נ' מדינת ישראל (סדרם מורה) נבדקו חשופי רובוטסיק צ"ק כי - "אין את טענת המפלה שהעלתה המשיבה שהמשיב שאין לקבל. מיום שהמשיב בטוח ובטח טעה, לא הושפע כלל טענה זו - ודוק, חסר לא בטענה כלפי המפליחה של המספרות לעשות בכספים אחרים שיטתו שונה בכס "רשת שיווק", אלא כלפי המפליחה לעשות פשיטת שיווקו בשנת 2007".

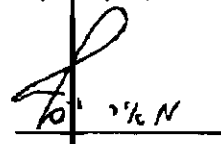
כאמור, המפסדות לקבוע את סיווגי הארבעה הוא ביד המפליחה, כך שהיא רשאית ליצור קטגוריה מסוימת לסיווג עסקה של המפסדות ועל נכסים הדומים לו, כפי שרד הדבר אין סוגנו לרף. פרט לטענה כללית וסתמית בדבר הפליח, המפסדות לא הראוה פה כלפיה שישל משיקול הדעת של המשיבה בפת המפליחה את הטענות המפסדות לו.

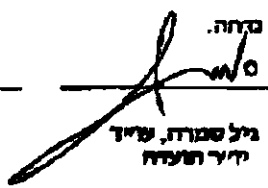
בזינת הטענות המפליחה המנוחה לעירייה בקביעת סיווגי הארבעה כהחלטת בסיסקו בזי המשיבס בפסקים מסוג זה, אינה פועלת כל פה, והיא נשפאת לחינוכו במרחס המפסדות הנוסח למשיבה. הלכה ידחה היא כי והסת הדבר אינה מפליחה את שיקול דעתה של המשיבה ולא תתערב בהחלטתה אלא רק כאשר זו חרנה במרחס המפסדות.

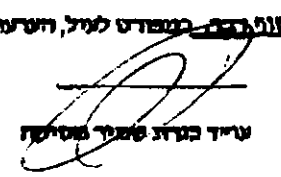
לבעלה מן המודר, בעקב טענת המשיבה ובחסתמך על הדברים שטמור במפסדת ישראלית כי, "יש מקום לומר כי בדרך המשפט המפליחי טענת הפליח היא ככלל פנה יש להידרש אליה במרחס המפסדות, בהחלט יודות להודיע של מקדמות יודר" (בסיסקו) או לפסק הדין), או דעת כי ודעת המודר שטמול לרף בטענת המפליחה, בכל שיש להודיע לטענה במספרות טענת המפליחה במיר.

ואנו דוחים את הטענה כי יש לסווג 6.5 מיר מטעם הנכס בטעות ודרי עור. גם כן מקובלים עלינו טענות המשיבה, כי סיווג ודרי עור קשור להודות של מבנה מוגדר מבנה תעשייה שחלק קטן המסומן במרחס פשה בו שימש לצורך שהדומים, דרי ולבנה וכו'. הטענת לבן מעדה בצורך להקל על מפגלים בעלי שטח גדול ולחס ערבות רבים. במסיבת המקרה בו מדובר בטענה של 26 מיר, דרי בודאי אין כל תפקיד להודיע 6.5 מטעם הנכס במינוג מקל. במסך, המפליחה המירה בגן כי בטיוע בטח מפגלים על פי המיקרון השטל הולך אחר המיקרון, וגם במקרה זה אין שיטה לטעות שיקרון זה ואת לאור גדלו של הנכס וסיווגו המרחס. כך להוגמ, בפסייד עמ"ק 233/06 תכב ש"מפליחה 2007 מניח מר סתול הארבעה פקידיות צ"ק (סדרם מורה) מיום 6/5/2007, צ"ק בית המשפט את גדל הנכס, וקבע כי לשם פיצול נכס לצרכי החיוב בארבעה עליו להיות "רחב מפסקי", עוד נקבע כי, לא היה לפצל נכס שהוא "יחסיני בעסקה", "מפליחה סתומ ארבעה, שיפוצלו לצרכי סיווג ארבעה חסר מלאכותי בעליל.

סוף דבר - המפסדות למיל, העמוד גחה.


מיר עיני מאדר


גיל סבורה, ש"ד
ד"ר תעודה


ש"ד כהנא ש"ד מסיבת